

UTRECHTSCH PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BEJVOEGSEL.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal worden gehouden, Dondendag den 13 October 1859, den namiddags ten één ure.

Utrecht De Burgemeester voornoemd,
11 Oct. 1859. W. M. J. VAN DIELEN Weth.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, brengen ter kennis der ingezetenen, dat hun eierlangter inschrijving zal worden aangeboden een op heden goedgekeurd plan om weder in het aanstaande wintersaizoen aan de behoeftigen eene verwarmde spijs uit te deelen.

De daarvoor bestaande Commissie heeft deze moeilijke taak weder met veel bereidwilligheid op zich willen nemen, zich v. orstellende om door het verschaffen van eene gezonde en voedzame soep hare verarmde natuurgenoeten te voeden en te verkwikken.

Het is daarom dat Burgemeester en Wethouders, de goede bedoelingen en ijverige pogingen van genoemde Commissie op prijs stellende, de gezonde Burgerij met den meesten aandrang meenen te moeten uitnoodigen, om het doel der Commissie door eene ruime deelneming te bevorderen en ook nu weder van hare bekende milddadigheid te doen blijken.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Utrecht W. M. J. VAN DIELEN Weth.
11 Oct. 1859. Ter ordonnantie van dezelve
H. G. RÖMER.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Utrecht, brengen ter kennis der ingezetenen, dat de door den gemeenteraad in zijne vergadering van 15 September 1859 vastgestelde en door Gedeputeerde Staten dezer provincie bij besluit van 6 October 1859 no. 35 goedgekeurde primitieve kolieren der plaatselijke directe belasting, over het dienstjaar 1859, door hen op heden den 12 October 1859 ter invordering zijn toegezonden aan den heer Ontvanger aan het Hoofdkantoor der plaatselijke belastingen, kantoor houdende aan de Ganzenmarkt, aan wien ieder der belastingsschuldigen verplicht is zijnen aanslag, op het daartoe aan hen uit te reiken aanslag biljet te voldoen, vóór of op de verschijndagen, die bepaald zijn als volgt

Voor den eersten	termijn op 7 November 1859
" " 2den	" " 5 December 1859
" " 3den	" " 2 Januarij 1860
" " 4den	" " 6 Februarij 1860
" " 5den	" " 5 Maart 1860
" " 6den of laatsten	" " 2 April 1860

Terwijl voorts herinnerd wordt, dat op elken verschijndag een zesde gedeelte van den aanslag invorderbaar is.
En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den 12 October 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
W. M. J. VAN DIELEN, Weth.
Ter ordonnantie van dezelve
H. G. RÖMER.

UTRECHT, Woensdag 12 Oktober.

Even als overal is ook de pers in Italië met kracht opgekomen, om het schandelijke van den moord, te Parma op graaf *Anviti* gepleegd, met de krachtigste woorden te doen uitkomen. De Ital. bladen willen trachten de misdaad geheel af te zonderen van de gebeurtenissen, die op politiek terrein in Italië plaats hebben, er de politieke kleur zooveel mogelijk aan te ontnemen, en het misdrijf meer als eene persoonlijke wraakneming te doen beschouwen. Werkelijk is wraak wel de grond geweest van den moord. Vooral schijnt een man, die door den kolonel in vroeger tijd tot stokslagen was veroordeeld, en wien de kolonel zelfs had bespot en beleedigd gedurende die kastijding, den graaf herkend, en met de grootste woede zich later op hem geworpen te hebben. Buitendien was de graaf zoo algemeen gehaat, dat slechts weinigen zich voor hem in de bres hebben willen stellen, vooral niet, omdat men zich zelven daardoor aan de volkswoede dreigde bloot te geven. Wat echter min vergeeflijk is, is dat van wege de overheid eerst zoo laat iets gedaan is, om aan het ergerlijk tooneel, dat in de straten van Parma zoo jammerlijk werd vertoond, een einde te maken. De moord ware wellicht niet te verhinderen geweest, daar er bijna geene soldaten te Parma aanwezig waren, en het dus des te grooter onvoorzigtigheid was van den graaf, om zich aan de wraak der bevolking bloot te stellen. Maar er waren toch middelen geweest, om eerder tusschen beiden te komen, en het volk niet uren lang gelegenheid te geven, zijn woede bot te vieren. Het is te denken, dat de diktator *Farini*, die van Modena daadelijk naar Parma is gekomen, om er zich persoonlijk van den loop der zaken te vergewissen, niet alleen de moordenaars zal weten te ontdekken en te

straffen, maar ook dat hij een voorbeeld zal stellen voor die ambtenaren van den staat, die in moeilijke omstandigheden zoozeer toonen, de pligten, die op hen rusten, niet te kunnen vervullen, en die de kracht niet bezitten, om orde en wet te handhaven, ook waar die door misdadigers worden ingeroepen. Door zoodoende krachtig aan de billijke eischen der maatschappij te voldoen, zal *Farini* er wellicht nog in slagen de misdaad, te Parma plaats gegrepen, niet op rekening van de goede zaak van Italië te doen stellen. Naar men onder Turijn zien zal, is zelfs de proklamatie na den moord uitgevaardigd niet krachtig genoeg in het uitdrukken van den afkeer, dien de misdaad moet wekken. Het bestuur schijnt den volkshaat nog te willen ontzien. Wat *Farini* ook in deze doen zal, uit alles blijkt, hoezeer het tijd wordt, dat er een einde komt aan den ongelukkigen, onzekeren toestand van Midden-Italië. Mogt men te Turijn toch inzien, dat het thans de plicht is van Sardinië, om voor Midden-Italië te waken en verdedigend voor de maatschappij er op te treden. *Salus populi suprema lex*. Men vergeet dat niet. Volbrengt Sardinië thans een der pligten, die de voorzigtigheid en menscheelikeid het voorschrijven, wie zal het dan kunnen euvel duiden, wie zal het misbilliken kunnen, dat Sardinië, dat den degen trok voor de zaak van Italië, thans ook optreedt als beschermder der openbare orde? Zou zelfs een Europeesch kongres het volbrachte werk durven vernietigen, dat zijn grond had in zoo dure verplichtingen, als de handhaving van orde en het behoud der maatschappij van Sardinië hebben opgelegd?

Te Londen begint men wel weder eenige vrees te koesteren voor de toekomst van Italië, maar de loop der gebeurtenissen is sterker dan wellicht de wil van een paar Soevereinen. Dat van te Biarritz uit alleen over het lot van het schiereiland zou beslist worden de *Manch. Guardian* heeft regt daarover zich te ergeren. Dat kan buitendien niet; ook de magtigste despoot wordt door den drang van gebeurtenissen geleid, en die gebeurtenissen staan niet in de magt dan van Eenen. We achten daarom ook nog niet zoo nabij de verwezentlijking van de vrees van hen, die schrijven, dat *Napoleon* thans de Engelsche kwestie bestudeert. Integendeel, er zijn zooveel verwikkelingen, in de Chinesche wateren, op de noorderkust van Afrika, in 't Zuid-Oosten en in het Zuiden van Europa, dat zelfs *Napoleon* geene nieuwe bezwaren behoeft op te zoeken.

In Italië vreest men ook nog voor strijd, en *Garibaldi* zegt in eene dagorde, dat de strijd weder voor de deur staat. Dat zou eenigzins bevestigen, wat wordt verhaald van plannen, die door de verbannen hertogen, met den Paus en den koning van Napels zouden zijn opgemaakt, om Midden-Italië weder onder 't yk der vroegere soevereinen te brengen. Men zou daartoe van verschillende kanten tegelijkertijd oprukken. De keizer van Frankrijk echter heeft zoo herhaaldelijk verklaard, dat aan de bevolkingen geen geweld zou worden aangedaan, dat aan zulke plannen weinig kan gehecht worden. Maar buitendien zou Sardinië zeker niet rustig een aanval van Napels op Midden-Italië toezien, en dat Napels bij den toestand van Italië een strijd zou wagen met Sardinië, 't ware eene dwaasheid; de stelling van den koning van Napels is daartoe zelve te moeilijk; op het oogenblik zelf dat een leger op de grenzen wordt bijeengebragt, moesten in de hoofdstad leden der voornaamste adellijke families in hechtenis worden genomen, en op Sicilië zijn de gemoederen altijd zoo opgewekt, dat de jeugdige koning van Napels geen buitenlandsche verwikkelingen zal zoeken.

Alsof de protesten der Fransche Bisschoppen den Paus geen voldoende steun aanbragten, heeft thans ook de aartsbisschop van Weenen, kardinaal *Rauscher* een herderlijken brief uitgevaardigd, om op te komen tegen elke schending van 't grondgebied van den pauslijken staat.

De Fransche keizerlijke familie is te Bordeaux aangekomen. De keizer heeft er, in antwoord op de aanspraak van den bisschop, over Rome gesproken en den ijver van sommige bisschoppen zeer afgekeurd. De keizerlijke rede zal men hieronder onder de telegrammen vinden, even als tijdingen, omtrent de regeling der geschillen met Marokko. San Juan enz. in een telegram uit Londen.

De sinds gister ontvangen telegrafische depeches laten wij hieronder volgen:

Calcutta, 16 September. Alhier is eene groote openbare meeting gehouden, ten einde te beraadslagen over de indiening eener petitie bij het parlement, waarin aangedrongen wordt op het instellen eener enquête nopens de Indische aangelegenheden op de plaats zelve.

De goeverneur generaal zal in de volgende maand een togt doen naar de Noordwestelijke distrikten en den Punjab.

De Indische raad keurt het ontwerp tot eene belasting op de inkomsten af en heeft het artikel verworpen, waarbij bepaald is dat, ter betaling van drie percent van het inkomen, ten gunste van de ambtenaren eene uitzondering gemaakt wordt.

Turijn, Maandag avond. De *Gazz. Piem.* zegt, dat de te Parma bedrevene schandelijke misdaad in het geheele land afschuw en afschrik heeft te weeg gebragt.

Dergelijke feiten, zegt het blad, hoezemen der beschaafde wereld eenparige en plegtige afkeuring in, en door dit in herinnering te brengen, doen wij hulde aan het zedelijk gevoel onzer bevolkingen.

Weenen, Maandag avond. De Russiesche gezant, de heer de *Balabine*, is naar Warschau vertrokken.

Turijn, Dingsdag. De Sardijnische gezant te Rome zal, naar men zegt, bij zijne afreis zijne landslieden stellen onder bescherming van het Fransche gezantschap.

Turijn, Dingsdag. De verkiezingen voor de gemeenteraden in de Romagna zijn afgeloopen, en in vrijzinnigen geest uitgevallen. De markiezen *Pepoli* en *Montanari* verkregen eene groote meerderheid. Op voorstel van eerstgenoemden heeft het provisioneel bewind te Bologna het tarief der briefposten in overeenstemming gebragt met dat van Sardinië.

De heer *Farini* heeft zich van Modena naar Parma begeven, om er eene gestrenge regtsoefening te houden wegens de op den 5 dezer gepleegde moord.

Koning *Victor Emmanuel* is van Milaan huiswaarts teruggekeerd. Hij begeeft zich eerstdaags naar Genua, waar hij aanstaanden Zaterdag de keizerin weduwe van Rusland zal begroeten.

Frankfort, Dingsdag. In het antwoord van den hertog van *Saksen-Koburg-Gotha* op de Oostenrijksche nota, betreffende de Duitsche Bondshervormingskwestie wordt gezegd, dat, krachtens de wetten des lands, het tot stand komen eener commissie der nationale vereeniging in het hertogdom niet kan worden verboden. De hertog verlangt echter, dat de zetel der vereeniging niet te Koburg, maar te Gotha gevestigd worde.

Londen, Dingsdag. De *Great Eastern* (*Leviathan*) is gister behouden te Holyhead aangekomen. Het schip heeft, met aanwending van minder dan de helft van zijn stoomvermogen, een gemiddelde snelheid van dertien knopen in het uur.

Parijs, Dingsdag. Ook de bisschoppen van Châlons en Beauvais hebben circulaires uitgegeven tegen de gebeurtenissen in Romagna.

Garibaldi heeft bij de volgende dagorder eene aanstaande worsteling aangekondigd.

„Soldaten, het uur, waarop een nieuwe strijd zal beginnen, nadert. De vijand bedreigt ons en zal ons weldra aanvallen. Wanneer ik tot mijne Lombardische wapenbroeders spreek, dan, ik weet het, rigt ik het woord niet tot dooven, zoodra er sprake is van een strijd tegen den vijand van Italië. Ik wacht u bij gevolg weldra onder de geleiden.”

Parijs, Dingsdag. De *Moniteur* berigt, dat de keizer en de keizerin gister avond te Bordeaux zijn aangekomen. Ondanks het ongunstig weder was de bevolking van stad en land in menigte aan het spoorwegstation, waar zij III. MM. met de meeste geestdrift ontving. De huizen en openbare gebouwen waren met vlaggen versierd; de geheele stad vierde feest.

Het officieele blad bevat ook benoemingen van onder-prefekts.

Londen, Woensdag. De *Times* zegt, dat Midden-Italië met groote financiële moeilijkheden te kampen heeft, die als ze voortduerden het herstel der hertogen noodzakelijk zouden maken. Eene financiële zending door agenten van Toskanen te Londen is mislukt.

De *Daily News* verzekert, dat Marokko op d' radgevingen van lord *J. Russell* de door Spanje

gevraagde genoegdoening zal verleenen.

Het geschil over San Juan is geregeld. Gen. Scott heeft tot instructie de soevereiniteitkwes- tie van het eiland onbeslist te laten. Geene der beide par- tijen zal uitsluitende regten eischen.

Het gerucht is verspreid, dat lord Clarendon Canning in Indië zal vervangen.

De Peiho en het groote kanaal van China worden door de Fransche en Engelsche schepen geblok- keerd gehouden.

Parijs, heden, Woensdag. De *Moniteur* meidt dat de keizer, de redevoering van den aartsbis- schop van Bordeaux over het tijdelijk gezag des Pausen beantwoordend, den aartsbisschop heeft dank gezegd voor de wijze waarop hij zijne hoo- ge zending had opgevat, door nl. te trachten het vertrouwen in 's keizers goede bedoelingen te ster- ken, liever dan onnoodige ongerustheid te weeg te brengen. Hij heeft verder de hoop te ken- nen gegeven dat een nieuw tijdperk van roem voor de kerk zal aanbreken, zoodra ieder de over- tuiging zal erlangen hebben, dat 's Pausen wereldlijk gezag niet in strijd is met Italië's vrijheid en onaf- hankelijkheid. Hij wees er op dat de regering die den Paus weder op den troon geholpen heeft, slechts raadgevingen kan doen hooren door eerbied- volle en opregte toewijding aan zijne belangen inge- geven; maar hij gaf zijne ongerustheid te kennen voor het oogenblik dat Rome door onze troepen ontruimd zal worden »want Europa kan niet ge- doogen, dat eene bezetting, die reeds tien jaren duurt, onbepaaldelijk zal voortduren. En als onze troepen vertrekken, wat zullen zij achterlaten? Re- geringeloosheid, verschrikking of vrede? Ziedaar vraagpunten wier belangrijkheid ieder in het oog springt. Op het tegenwoordig oogenblik moet men, om ze op te lossen, in plaats van zich op bruschende hartstogten te beroepen, met bedaardheid de waar- heid zoeken, de Voorzienigheid bidden den volken en vorsten voor te lichten ontrent de verstan- dige uitoefening hunner regten en den omvang hunner plichten. Ik twijfel niet of de gebieden Uwer Eminentie en harer geestelijkheid zullen op de keizerin, mijn zoon en mij 's hemels zegen blijven leiden.»

De *Univers* heeft wegens zijn artikel van Zatur- dag over Azië eene waarschuwing ontvangen.

— Z. M. heeft aan J. C. van Osselen, kand.-not. en J. F. Schull, genees-, heel- en verloskundige, beiden wonende te Meerkerk, vergunning verleend tot het oprigten eener »Nederlandsche maatschappij ter verzekering van jaarlijksche uitkeering of pen- sioen;» — aan mr. C. Mirandolle, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als plaatsverv. kantonregter te Nieuwer-Amstel.

— Uit Luxemburg wordt van 8 Okt. gemeld, dat dien dag ter ere van den prins van Oranje op het glacis dier vesting eene groote parade is gehou- den, welke door den prins van Oranje en prins Hendrik der Nederlanden is bijgewoond. Des na- middags begaven de prinsen zich naar Clausen, waar ter hunner eere door het genootschap der buksschutters een buitengewone wedstrijd werd ge- houden.

— Omtrent 't verblijf van den graaf van Vlaan- deren te 's Hage berigt men:

Z. K. H. heeft eergister avond de voorstelling in den Franschen schouwburg bijgewoond. Gister, de gedenkdag van het overlijden van H. M. de ko- ningin van België, is er in de Antoniuskerk aan den boschkant eene plegtige lijdendienst gevierd, waarbij Z. K. H. en gevolg is tegenwoordig geweest. Daarna heeft de prins aan de ministers en vele andere hooge autoriteiten audientie verleend. Des middags is door den baron van Brien van de Groote Lindt op zijn buitenverblijf nabij de residentie aan den prins en zijn gevolg, benevens vele andere aanzien- lijken, een luisterrijk dejeuner dinatoire aangeboden. Bij den baron Dujardin, Belgiesch gezant, heeft des namiddags een diner van 50 couverts plaats gehad. Men verneemt dat het vertrek van Z. K. H. is bepaald op heden.

— De afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben gister haar onderzoek over de ontwerpen, uitmakende de staatsbegroting van 1860, voortgezet.

§— Het voorstel, hetwelk de heer Sloet tot Old- huis andermaal aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft aangeboden, tot afkoopbaarstelling der tienden, is geheel gelijkluidende aan het ont- werp van wet, dat in het vorige Zittingjaar door de Tweede Kamer aangenomen en door de Eerste Kamer verworpen is. De voorsteller, na in eene *memorandum* van toel. de bezwaren te hebben wederlegd die de Eerste Kamer tegen zijn voorstel had doen gelden, verklaart, dat de gronden die tot de ver- werping van het voorstel geleid hebben de over- tuiging van zijn nut en wenschelijkheid bij het andere deel der Volksvertegenwoordiging niet behoeven te schokken, terwijl hij zelf daarin ook geene aan- leiding kon vinden, om het door de Tweede Kamer aangenomen wetsontwerp te wijzigen. De heer Sloet eindigt zijne memorie met de volgende zin- nigheden: »Waarschijnlijk zal de vraag oprijzen, of er eene vooruitzigt bestaat, dat, wanneer dit ont- werp aangenomen wordt, het eene gedeelte der Volks- vertegenwoordiging mogt aangenomen worden, het andere gedeelte, met geheele wijziging van ziens- wijze, zullen bijval schenken zal?»

»Het is ons gebleken, dat sinds de verwerping van ons voorstel vele tiendheffers tot nadenken zijn gekomen, en hebben leeren inzien dat de tiend in Nederland alléén op den duur niet in stand gehou- den kan worden; dat, ingeval het dekreet van keizer Napoleon door de regterlijke magt van kracht werd verklaard, overeenkomstig het gevoelen van uitne- mende regtsgeleerden in de beide Kamers der Staten- Generaal, zij in veel slechteren toestand zouden ge- plaatst worden dan door ons voorstel, indien het tot wet verheven ware, gelijk zulks in de voortref- felijke rede van den heer Sassen in de Eerste Ka- mer der Staten-Generaal aangetoond is.

»Eindelijk begint onder de tiendheffers zelve meer en meer de overtuiging veld te winnen, dat, bij de onhoudbaarheid van het tiendwezen hier te Lande, zij nimmer gunstiger voorwaarden van afkoop, ook bij een voorstel dat van de Regering zelve zoude uitgaan, of gunstiger maatstaf daarvoor dan de prij- zen der laatste 15 jaren kunnen bekomen.

»Wij zijn niet in staat om te beoordeelen, in hoe verre deze gewijzigde zienswijze van vele tiendheffers invloed op die van den anderen tak der wetgeving zoude kunnen uitoefenen; wij zijn zelfs genegen, om te gelooven, dat het ontwerp andermaal, schoon wellicht niet met zulke meerderheid, verworpen zou worden; maar verneemen tevens, dat de Tweede Kamer zich daarvoor niet behoort te bekreunen; dat het streven naar eenstemmigheid tusschen beide deelen der wetgeving nooit zoo ver mag gaan, dat het eene zijne roeping aan de zienswijze van het andere ten offer zoude mogen brengen; dat het ontwerp van de afschaffing der tienden van zulk een overwegend nationaal belang is te achten, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal deze aan- gelegenheid nimmermeer uit het oog moet verliezen, doch telken jare daarop terugkomen, totdat voor- ouden nijveren landbouwenden stand de gelegenheid geschapen zij, om zich van eenen last te ontdoen, die alle verbeteringen en ontginningen in den weg staat, daardoor een onberekenbaar nadeel aan ons nationaal vermogen toebrengt, en die eene blaam werpt op onze vrijgevege Staatsinstellingen en de vrijheid bij ons genoten, waarop dit volk boven zoo vele andere volken in Europa regtmatic trotsch mag zijn.»

*— Dat het niet alleen de organen uit Amsterdam, den Haag, Utrecht en 's Bosch zijn, die zich steeds luide tegen de regeringsplannen verklaren, en hunne aanneming *verderfelijk* noemen voor de welvaart des lands, eene miskenning der regten van een groot deel der natie, een wegwerpen van miljoenen schats, ter wille van een paar steden, — moge o. a. weder blijken uit de volgende woorden, waar- mede de *Gelderlander*, een blad dat te Nijmegen uitkomt, de regeringsplannen bespreekt.

»Veel heeft de Natie van de zorgen der Regering verwacht. Maar of haar geduld, haar goedgeloo- vigheden, geen gevaar loopen met zwarten on- dank, althans met groote teleurstelling, vergolden te worden, zal ieder, die de ministeriele spoorweg- plannen kent, best zelf kunnen opmaken. Wij ge- looven dat plannen de zaak der spoorwegen zeer benadeelen, en dat de dwaze ijver, dien men hier en daar opmerkt, haar bestaan veelal te danken heeft aan den niet minder dwazen ijver van de Regering. Door de aanbieding van een goed doordacht, doel- matig spoorwegplan, had zij zich de bijna algemeene goedkeuring kunnen verwerven, nu echter komen van alle kanten klagten in, en worden de Troon en de Tweede Kamer als met verzoeken bestormd, om de ministeriele voordragt niet te bekrachtigen. Dat is te bejammeren. Want daardoor zal gewis groote vertraging worden te weeg gebracht, en Nederland, dat men met de tegenwoordige opgewektheid zijner bevolking, om groote werken tot stand te bren- gen, mag geluk wenschen, verkeert door de dwaas- heid van eenigen in gevaar, de bronnen van krach- tiger bloei en grootere welvaart, nog veel langer afgesloten te zien, dan bij verstandig overleg en goed berekend belang wel noodig is.»

— Het slot van het adres aan Z. M. den koning, van den raad der gemeente 's Hertogenbosch, waarvan wij reeds vroeger melding hebben gemaakt, luidt aldus:

»Het is dan met het meeste vertrouwen, dat de gemeenteraad van 's Hertogenbosch den troon van U. M. durft naderen, met de vurige bede, dat het U. M. moge behagen de noodige voorzieningen te nemen, opdat, bij den aanleg der Zuider-spoorwegen de rigting worde genomen van Utrecht op 's Her- togenbosch, voor welke lijn adressanten volgaarne eene bijdrage van / 200,000 aanbieden.»

— Het adres der ingezetenen van 's Hertogenbosch aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ver- zonden, voorzien van ruim 600 handteekeningen.

— Door de commissarissen van de Korenbeurs te 's Hertogenbosch is het volgend adres aan de Tweede Kamer ingezonden:

Geven met verschuldigten eerbied te kennen, kom- missarissen der Korenbeurs te 's Hertogenbosch.

Dat zij naar aanleiding van het ingediend wets- ontwerp over de spoorwegen, zich gedrongen ge- voelen hunne bezwaren tegen dat ontwerp aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal bekend te maken, daar dit wetsontwerp huns inziens de strekking heeft den zoo bloeienden handel onzer stad te grond te rigten.

In het nieuwe ontwerp toch wordt de stad Rot- terdam alleen en geheel bevoordeeld ten koste van Amsterdam en 's Hertogenbosch, en zeker tot groot nadeel van 's Rijks schatkist.

De ondergeteekenden verklaren naar hunne be- scheidene meening de voorgestelde lijn van Rotterdam over Dordrecht onnoodig en zeker niet die schatten daaraan ten koste gelegd, waardig.

Rotterdam toch is tengevolge harer zoo gunstige ligging eene stad van handel en scheepvaart, eene waterstad, waar dagelijks stoombooten en schepen naar en van alle oorden des Rijks, met buitenge- wone snelheid heenvaren, die bloeiende scheepvaart zal belenmerd worden en ten minste in snelheid niet kunnen konkurreren met de vlugge en verbe- terde stoomvaart-kommunikatie.

Bijv. van 's Bosch naar Rotterdam met de vlugge stoomboot in die dienst varende zal dezelve bijna even snel zijn afgelegd te water als te lande en zeker in het vervoer van goederen met voordeel kunnen concurreren tegen een ijzeren baan te lande over Tilburg, Breda, naar Rotterdam.

Daarenboven, gelijk reeds betoogd is, bedraagt de omweg over Utrecht naar 's Hertogenbosch zoo weinig dat de weinige mijlen korter afstand niet in aanmerking komen, bij de miljoenen schats daartoe aan te leggen.

Redenen waarom kommissarissen tegen dat ont- werp hunne stemmen verheffen, en bij u, Mijne heeren! aandringen alleen de lijn van Utrecht naar 's Hertogenbosch goed te keuren, als het eenige plan dat van wege zijn voordeel en nut aan allen moet voldoen, als zijnde die eenige weg noodig ter verbinding van het Noorden naar het Zuiden.

Amsterdam, als hoofdplaats des Rijks, heeft billijke aanspraken en regten, om in dit verlangen gehoord te worden.

Amsterdam is en moet blijven de eerste haven en hoofdstad des Rijks.

Werd het ingediende ontwerp aangenomen, dan werd Rotterdam ontegenzeggelijk de eerste handel- stad des Rijk en dit, ten koste van Amsterdam, en met opoffering der gelden van 's Rijks schatkist.

En is dit ontegenzeggelijk waar van Amsterdam, niet minder is dit waar van 's Hertogenbosch.

Bedraagt de opbrengst der middelen van gemeen- schap te 's Bosch nagenoeg twaalf tonnen gouds; is onze stad als het ware de sleutel voor Holland en België, dat alles wordt onze stad ontnomen en haar handel vernietigd.

In een woord, Mijne Heeren! het is in uwe handen Amsterdam als hoofdplaats des Rijks in hare regten te handhaven en te verhinderen dat de handel en de bloei onzer stad wordt vernietigd.

Redenen waarom de ondergeteekenden, Kom- missarissen der korenbeurs een beroep doen in het belang van den handel en nijverheid onzer stad en U, Mijne Heeren, verzoeken het ingediend wetsontwerp van spoorwegen niet goed te keuren, maar alleen de lijn uitgaande van Utrecht naar onze stad met uwe goedkeuring te bekrachtigen.

*— Uit het Nieuwe Diep schrijft men ons, dat de gezamenlijke officieren der Nederl. marine aldaar maandag avond een bal hebben gegeven aan de officieren van 't Russiesch oorlogstoomschip Oiaffi; het bal werd o. a. opgeluisterd door de tegen- woordigheid van de vrouw van een der Russ- officieren, die voor den tijd van 't verblijf van haar man aan den Helder is komen vertoeven.

De Evertsen vertrekt wellicht Woensdag. Het etat-majoor bestaat thans uit de heeren: Kap- t./z. komm., M. C. v. Vreeland; kap-luit., t/z. 1. offic., J. A. H. Schreuder, luits. t/z. 1. kl. W. F. L. de Vries en jhr. J. S. O. von Schmidt auf Altenstadt, luits. t/z. 2. kl. jhr. L. H. W. M. de Stuurs, J. A. Baart de la Faille, W. T. de Bruijn Kops en jhr. F. L. Brantzen; offic. van gez. 1. kl. C. T. W. Jui; 5. kl. W. Pannevis en B. H. Thomson; offic. van administratie 1. kl. W. H. Toullemonde, adjunct-offi. van administr. J. Salmon, scheepsklerk C. W. J. Wolfenpergen; offic.-machinist J. H. Julien; kap. der mariniers T. A. Leupe; 2. luit. der mari- niers A. H. W. de Gelder, adelborsten 1. kl. W. C. Scholten, L. A. Walaardt Sacré, T. H. Ex- gelbrecht, J. E. C. Costiers van Voorhout, J. Clom- mijs, M. Rochussen, P. M. Cochius, G. Eck, jhr. S. T. T. de Vaynes van Brakell, P. J. Zaal, M. A. Medembach, J. Friemout Drabbe, A. R. A. van Bihl, H. A. de Smit van den Broecke en R. E. van der Loeff.

De Wassenaar zal de Evertsen te Cherburg opvolgen, om er te gaan dokken.

*— Zondag heeft prof. Suerman den gedenk- dag gevierd van zijn 50 jarig professoraat. Morgen ho- pen wij op die voor den jubelaris heugelijken feest- dag terug te komen.

*— Gister werd aan onze Hoogeschool bevorderd tot doktor in de regten de heer C. de Wilde Az., uit Baarn, na 't verdedigen van theses.

*— In de jongste zitting van den Rotterdamschen gemeenteraad is tot adsisent-heelmeester van het Ziekenhuis aan den Koolstingel benoemd de heer A. C. Hartevelt. De heer A. H. Kuiper, die mede op de voordragt voorkwam, had, wegens vertrek naar elders, verzocht met in aanmerking te komen.

— Ds. A. J. Hingst te Oosterend viert Zondag den gedenk- dag zijner 60-jarige bediening. Zijn zoon

is thans predikant te Sybrandaburen, en zijn kle-
noot predikant te Onderdendam.

De maatschappij tot bevordering der toon-
kunst hield gister hare 30. algemeene vergadering
te Amsterdam. De maatschappij verkeert steeds in
bloeienden staat. In 't verslag werd hartelijke en
gepaste hulde gebragt aan den der kunst ontvallen
hoofdbestuurder dr. Viotta. Het ondersteunings-
fonds heeft aan zes personen uitgekeerd, terwijl
op het wenschelijke werd gewezen, dat alle afde-
lingen jaarlijks eene uitvoering ten behoeve van dit
fonds mogten geven. Als komponist der koorsym-
fonie „onsterfelijkheid,” ten vorigen jare eervol
vermeld, had zich doen kennen de heer Mordach,
te Nijmegen, terwijl in deze vergadering ter be-
krooning werd waardig gekeurd een ingekomen
antwoord op de prijsvraag: zes koren met orgel-
begeleiding. Bij de opening van het naambriefje
bleek hiervan komponist te zijn de heer J. Worm,
organist te Groningen. Van de overige ingekomen
antwoorden op prijsvragen werd eervol vermeld
toegekend aan den inzender met het motto:
„Uns floss die rasche Strom,” enz. op Nonetto voor
strijk- en blaasinstrumenten, en aan het enig in-
gekomen antwoord op kwintet voor 2 violen, 2
alt en bas, terwijl ook aan een der twee inge-
zonden symphonische kompositiën, „Karel V,” eene
eervol melding werd toegewezen.

Behalve eenige behandelde punten van huishou-
delijken aard, besloot de vergadering, op voorstel
der afdeeling Arnhem, dat in de maand Augustus
1860 een groot algemeen muziekfeest te Arnhem
zal worden gevierd, waartoe de maatschappij eene
som van f 12,000 disponibel stelde.

Dezer dagen is aan eenige belangstellende in-
gezetenen van deze stad en provincie door den heer
C. E. de Clercq van Amsterdam eene cirkulaire
rondegezonden, waarop het niet ondoelmatig schijnt,
de aandacht in eenigzins ruimer kring te vestigen.

De schrijver tracht de vestiging te bewerken van
eene vereeniging, die zich ten doel stelt de kultuur
der kleingronden in onze provincie te verbeteren en te
bevorderen, inzonderheid door het geven van het
voorbeeld eener verbeterde wijze van bebouwing.

Dat in onze provincie de landbouw in het alge-
meen niet in den gunstigen toestand verkeert, als
de vorderingen der landbouw-wetenschap van de
laatste tientallen jaren mogelijk maken, maakt het
uitgangspunt van de beschouwing en de plannen
van den heer de Clercq uit. Hij bewijst dit niet alleen
door eene vergelijking van den landbouw der pro-
vincien Zeeland, Groningen, Friesland en Holland
met dien onzer kleistreken, maar vindt ook — naar
ons inzien, volkomen terecht — in het veelvuldig bij
ons in zwang zijnde braken, in het ontbreken van
gewassen, die veel meest en eene zorgvuldige be-
handeling vereischen, als vlas, meekrap enz., en in
de lage dagloonen alhier, de bewijzen daarvan.

De oorzaak van dien toestand zoekt de schrijver
in de onduidelijkheid van het hier gevolgde land-
bouwstelsel, of, wat misschien juist is, in de
stelselloosheid der landbouwers. Het geldt in Utrecht
niet, zegt hij, de invoering van deze en gene ver-
beteringen, maar eene gansche verandering der
wijze van den grond te bebouwen en kultuur-
gewassen aan te kweken. Die op zich zelve staande
verbeteringen hebben reeds kwaads genoeg gedaan;
zij hebben geen of geen voldoende resultaat, want
neer men voor het overige de oude wijze van han-
delen volgt, en in plaats van aanmoediging en
winst, vindt de boer dikwijls slechts teleurstelling
en verlies. Daardoor voornamelijk — meer dan door
de beweerdde halstarrigheid der boeren en hun tegen-
zin tegen nieuwigheden — wordt de algemeene ver-
betering van den landbouw teruggehouden.

Het beste middel om in dien toestand verande-
ring te brengen, zijn model-boerderijen, waar men
in de gelegenheid is, de praktische bewijzen te le-
veren, dat verbeterde kultuur ook meer winstge-
vend is. Voorbeelden trekken, maar alleen wanneer
die voorbeelden handtastelijk en begrijpelijk voor
hem zijn, zullen zij den boer trekken. Daartoe
wenscht nu de schrijver eene kleiboerderij van
60—80 bunders te pachten en die voor rekening
der vereeniging met een maatschappelijk kapitaal
van f 25,000 à 40,000 te exploiteren. Hij acht dit
plan meer geschikt om den gewenschten gunstigen
invloed uit te oefenen, dan eene partikuliere onder-
neming. De beheerder is toch in dat geval niet aan
zich zelf overgelaten, maar aan al de leden der ver-
eeniging rekenschap verschuldigd van zijne hande-
lingen en van de wijze, waarop hij het doel, dat
hij zich gesteld heeft, tracht te bereiken. De gel-
delijke resultaten worden telken jare nauwkeurig
bekend en deze toch geven de eenige ware maat-
staf ter beoordeeling der verkregene uitkomsten.
Men stelt alzoo een ieder in staat, over het al of
niet doeltreffende der wijze van kultuur te oordee-
len en door de kritiek en de ervaring geleerd, zal
men er steeds naar streven, om het oogenblik te
bereiken, waarop het voordeelgevende der zaak aan
alle onjuiste oordeelvellingen een einde maakt.
Heeft men eenmaal dit standpunt bereikt, dan zal
de goede invloed op de kultuur der omgeving niet
nithlijven en is eene dergelijke vereeniging het best
in staat door het nithbreiden harer werkzaamheid,
zulks te ondersteunen. Zij kan alsdan de verbrei-
ding van goede werktuigen en betere veerassen,
het invoeren van nieuwkultuurgewassen of betere

zaaizaden bevorderen en nieuwe kultuur-methoden
door aanschouwelijk onderrigt in zwang brengen.

Tot zoover het plan des heeren de Clercq. Wij
gelooven, dat er veel goeds en waars in gelegen
is, en durven om het belang der zaak er op aan-
dringen, dat men haar niet als eene spekulatie
van den dag doe voorbijgaan, maar haar althans
aan ernstig onderzoek onderwerpe. Wat de aan-
spraken van den heer de Clercq op de stelling
die hij beoogt, aangaat, daarover kan te dezer
plaats moeilijk worden uitgeweid. Doch de weg
tot onderzoek is voor iedereen open, daar de heer
de Clercq onder onze landbouw ekonomen wel be-
kend is, en reeds geruimen tijd voor eigen en
voor anderer rekening boerderijen heeft geëxploi-
teerd, de laatste anderhalf jaren in den Haarlem-
mermeer polder. Alleen ter wille zijner gezond-
heid is de heer de Clercq genoodzaakt in een ander
gedeelte van ons land eene vestiging te zoeken.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 11 Okt., 0,58 El.; + AP. 7.55. Gev. 2 d.
De Rijnhoogte te Keulen den 11. Okt. 4 voet
4 voet 2½ duim Rijnlandsch.

STOKHOLM, 30 September.

Het officieel blad vermeldt het besluit, waarbij de
ijzerfabrikatie in al hare takken met andere vakken
van industrie wordt gelijk gesteld.

De koning, zegt men, zal aan de volksvergade-
ringen voorstellen, met Denemarken eene gemeen-
schappelijke expeditie naar Japan te doen ondernemen.

TURIJN, 7 Oktober.

Het slot van het Bolognees memorandum,
waarvan wij gisteren een uittreksel mededeelden,
luidt aldus:

»De aanvoeging aan Sardinië is de eenige schik-
king die door konservatieven en liberalen zou wor-
den goedgekeurd. De eersten zien in Sardinië de
waarborg van orde en bestendigheid, de anderen
waarderen zijne instellingen, zijne neigingen. Al-
len begripen, dat niets voor de Romagna mogelijk
is, dan de vereeniging onder den scepter van het
huis van Savoye, en dat het koninkrijk van Opper-
Italië het einddoel van 's lands streven is. Door aan
het verlangen der bevolkingen van de Legatiën te
voldoen zal Europa een verstandig politiek werk
verrichten, en de rust dier gewesten verzekeren.

»De restauratie van het pauselijk gezag in de
Romagna kan slechts met behulp van vreemde
tusschenkomst en na een hardnekkigen strijd plaats
vinden. Die restauratie zou den toestand en de
krisis van voor den oorlog slechts verergeren. Elke
restauratie zou slechts van korten duur en daarbij
vol gevaren voor de toekomst zijn.»

De Gazz. di Parma spreekt aldus over den moord
van Anviti:

»Het volk van Parma, dat in de revolutie zich
de achting van geheel Europa heeft weten waardig
te maken door bewonderenswaardige orde, door
zijn rustig gedrag, door zijne edelmoedige gevoe-
lens, zelfs tegen hen, die niet hebben nagelaten
om hen te kwellen, te verdrukken en te veront-
rusten, het volk van Parma heeft zich gister avond
door eene onverwinnbare vlag van haat, wantrou-
wen en wraak laten beheerschen.

»Anviti, wiens naam door allen verafschuwd was,
die man, in wien alles gepersonifieerd was wat in
de handelingen en de wreedheden van het gevallen
bestuur der Bourbons afschuwelijk, het meest ty-
ranniek en het wreedaardigst was, is gister avond
in die stad gezien en herkend, na eene geheim-
zinnige afwezigheid van eenige maanden.

»Zijne verschijning op dat oogenblik, die gewis in
verband stond met misdadige intriges, heeft de woede
opgewekt van eenige mannen die, weigerend naar
den wijzen raad van anderen te luisteren, het sein
gaven tot gebeurtenissen, die de meest betreuens-
waardige gevolgen hebben gehad.

Slechts eene droevige en smartelijke herinnering
rest ons nog van dit feit; een berouw, te laat, voor
die het gepleegd hebben, en een voorwendsel voor
onze vijanden, om het in ons nadeel en in dat van
alle Italianen uit te leggen.»

De intendant-generaal Carallini heeft de volgende
proklamatie doen aanplakken:

»Burgers!

»Gister avond is onze stad door eene niet genoeg
te betreuren gebeurtenis bedroefd.

»Een ongelukkige heeft zich aan het volk ver-
toond, dat hij gruwelijk beledigd had.

»De wraakzucht heeft eenige ellendigen aangetast,
hen verblind, in woede doen ontsteken en hen
aangedreven om hunne handen met bloed te be-
vleken.

»Al ware hij de slechtste aller menschen geweest,
had toch alleen de wet hem moeten straffen.

»De regering gevoelt, dat het oogenblik daar is,
om, in naam der liefde tot het vaderland, de zamen-
werking van alle welgezinden in te roepen.

»Gij die de vrijheid verlangt, zegt uwen mede-
burgers, dat zij niet kan bestaan zonder eerbied
voor de wet.

»Gij die 's lands verlossing wilt, zegt, dat wij
die moeten wachten van de orde en rust.

»Zegt, dat, gelijk gisteren, de beledigingen
der dwingelandij te wien wreken, gelijk staat met

den weg te banen tot haren terugkeer, met het
volk voor te bereiden tot eene schrikkelijke weder-
vergelding.

»Zegt, dat de gister bedreven misdaad geheel
Italië doet weenen en slechts bij deszelfs vijanden
vreugde veroorzaakt.»

De Opinione, den moord vermeldende, zegt, dat
Anviti herkend was door iemand, die, onder de
hertogelijke regering tot de bastonnades veroordeeld
zijnde, door hem, terwijl hij zijne straf onderging,
gesard en beleedigd was. Het blad voegt er bij,
dat dit eene gewoonte van den kolonel was, en hij,
als de slagtoffers het van pijn uitgilden, hun met
een grijnslach toebeet: »Ziedaar, dat 's voor je Leve
Italië! dat 's voor je Weg met Oostenrijk!»

De Independente vermeldt natuurlijk mede de
misdaad, doch zegt, dat niet de personen die hem
herkend hadden hem in de kazerne hebben gebragt,
maar dat hij derwaarts door de karabiniers gevoerd
was, aan wie het eerst was gelukt, hem aan de
woede des volks te onttrekken.

»Ieder,” zegt het blad, »is van oordeel, dat,
als de Sard. regering de hertogdommen had laten
bezetten, de moord niet gebeurd ware. Europa
haaste zich dus om Piemont in staat te stellen ze
te bezetten en er een waarlijk sterk bestuur te ves-
tigen, omdat dat een definitief en vast bestuur zou
zijn. Na den moord op Anviti zijn de liberalen
bedroefd en vernederd. De reaktionairen en partij-
gangers der hertogen zijn vol vreugde: zij hoopen.
Zorgen wij ten minste dat die vreugde en hoop
van korten duur zijn.»

Het blad zegt, dat men verzekert, dat de regering
van het gebeurde gebruik zal maken, om de
hertogdommen te bezetten.

De Corriere Mercantile zegt, dat de bevolking van
Parma met het gebeurde gansch niet ingenomen, en
allezins geneigd is, om de overheid in het nemen
van krachtige maatregelen te ondersteunen. Het
blad verhaalt, dat hij bij zijne aankomst te Parma
herkend was door twee soldaten van Garibaldi, die
hem van het gevaar dat hij zou loopen onderrigten,
en hem deden besluiten hun naar het bestuur te
volgen, om zodoende zich gereedelijker in veilig-
heid te stellen; onder weg eerst was hij door een
ander herkend, die het volk tegen hem ophitste.

WEENEN, 9 Oktober.

De keizer is gisteren naar Ischl vertrokken.

De Venetiaansche emigratie naar Sardinië vermin-
dert nog niet.

— 11 Okt. Met. 5 pCt. 75.25; Nat. 78.50; Bank
895.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Aust. 209.—;
O-Fr. Spoorw.-akt. 265.—; Lomb. Venet. —; Nieuwe
—; W. op Lond. 3 m. 12.10; G. 21½.

BERLIJN, 10 Oktober.

Twee duizend man zullen naar de bondsvesting
Rastadt gezonden worden, tot wier bezetting in
vredestijd Pruisen een kontingent levert.

Te Gotha is eergister avond eene vergadering
gehouden, waarin het volgend besluit genomen is:

»Daar den 16 Sept. te Frankfort de vorming
eener nationale partij heeft plaats gevonden, die de
in het programma van Eisenach neergelegde pa-
triottische bedoelingen zal bevorderen, en ook eene
kommissie is gekozen, verklaren de onderge-
teekenden ten eerste hunne adhesie te schenken
aan de statuten der nationale vereeniging, en geneigd
te zijn tot haar toe te treden en zich deswegens
met de kommissie in verband te willen stellen, zoo-
dra zij door de vestiging van haar zetel in staat
zal zijn, met kracht handelend op te treden; terwijl
zij zich tevens verplichten, reeds nu in hunnen
kring voor het doel der vereeniging met alle krach-
ten werkzaam te zijn. Ook besluiten de onderge-
teekenden, tot de kwestie der definitieve organisatie
zal zijn opgelost, met elkander een genootschap
te willen vormen, dat van tijd tot tijd zal verga-
deren, en zich de nationale belangen ten doel stelt.»

LONDEN, 10 Oktober.

De hoop op eene spoedige vereffening der zaken
van Italië verlaauwt te Londen zelfs in officiële
kringen, hoe langer hoe meer, en sommige dag-
bladen beginnen zich daarover zeer bitter uit te la-
ten. O. a. zegt de Manchester Guardian: »De heer-
schende gewaarwording is die van schaamte en af-
keer, dat de vrede van Europa van één raadselach-
tigen en geheimzinnigen wil kan afhangen, en dat
de groote mogendheden er toe gebragt zijn, om
de rol van kamerdienaars in de antichambres van
Biarritz te spelen. Wat de ingewonnen berigten
betreft wegens wat men van den »Keizerlijken sflinks»
hopen mag, of zelfs wegens de mogelijkheid van
een kongres, er valt geen woord van te zeggen,
en het is de moeite niet waard de loopende geruch-
ten te herhalen.»

Het officieel blad deelt het rapport van lord Can-
ning mede, waarbij deze aan H. M. de namen der
burgerlijke ambtenaren voordraagt, wier pogingen
tot herstelling van het Eng. gezag in Indië hebben
medegewerkt. In dat stuk wordt bevestigd, dat het
bloedvergieten, de algemeene strijd en desorgani-
satie welke nu twee jaren geleden in dat groote
Aziatisch Rijk heerschten, thans geëindigd zijn, of-
schoon de Engelsche troepen nog voortdurend, op
sommige punten des lands, een klein aantal weder-
spanning rooverbanden te vervolgen hebben.

— 11 Okt. Gec. 96; Peru 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Venez. 5 pCt. 27¼, 2¼ pCt. 14½; Port. 5 pCt. —; Sp. 5 pCt. 46½, 1½ pCt. 54½; Rusl. 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Sard. 87½.

PARIJS, 10 Oktober.

De keizer is heden ten vier ure te Bordeaux aangekomen.

Uit Italië wordt gemeld, dat *Farini* beloofd heeft, dat de moordenaars van *Anrili* gestraft zullen worden. Eene proklamatie van den intendant-generaal geeft echter reden, om daaraan te twijfelen.

Pius IX. zegt men, dat plan heeft de wijk te nemen naar Napels. Dit is echter vrij onwaarschijnlijk, want vooreerst is de regering te Napels zelf op het oogenblik niet zoo heel gerust, en ten tweede heeft hij alle kans van, als hij Rome eens verlaat, er niet weer in te komen.

Vele wapenen worden hier voor de Italiaansche provinciën aangekocht.

Volgens tijdingen uit Marokko hebben onze troepen daar reeds eenige dorpen bezet.

Voor den intogt des keizers te Bordeaux zijn 50 honderd-garden, 25 hofkoetsen en 110 paarden uit de keizerlijke stallen derwaarts gezonden.

Het *J. des Débats* bevat weder een artikel, ten behoeve der onafhankelijkheid van Italië, waarin gezegd wordt: »Wanneer de menschen de zaken niet willen doen, zeide een wijze, dan doen de zaken zich van zelve. Terwijl de magtigen der aarde op die wijze over het lot van Italië nadenken en beaardslagen, wordt het lot van Italië van zelf vervuld. Italië verwezenlijkt het woord van een zijner roemrijkste kinderen; *Eppur si muove*; het gaat voorwaarts, en hoe meer het vooruit komt, hoe moeilijker en meer onmogelijk het zal zijn, het terug te doen gaan. Wij zeiden onlangs, dat het voornaamste doel van den oorlog was, de Italianen van den druk van Oostenrijk te bevrijden, en hen in staat te stellen, zich zelve die instellingen en regeringsvorm te geven, welke hun het beste pasten, omstandigheden evenwel, welke wij het regt niet hebben te beoordeelen, hebben de geheele vervulling belet van het programma. Het voornaamste is echter niet minder bereikt: Italië is losgemaakt; het heeft de vrijheid zijner bewegingen herkegen; het maakt daarvan ruimer gebruik dan men voor eenige maanden gedacht had.

»Op die beminlijke wijze, welke het Fransche karakter kenschetst, hebben wij bijna het Italiaansche spreekwoord: *l'Italia fara da se*, omgekeerd. Wij hebben aan de Italianen gezegd: »Waarom wilt gij, dat wij ons met uwe zaken bemoeijen, indien gij niet in staat zijt, die zelve te doen.» Alsof het voor een natie, die het gewigt van 200,000 vreemde soldaten op zich voelt drukken, gemakkelijk is op te staan en zich te bewegen! Is het niet een wrede spotternij, aan een gekruist volk te zeggen: »Gij zeidet, dat gij koning, dat gij almachtig waart, en dat uwe kinderen hunne legioenen zouden zenden, om u te verdedigen; waar zijn uwe legioenen? Gij zeidet, dat gij binnen drie dagen den vernielden en verstrooiden tempel der nationaliteit kondet herstellen, waarvan twintig roof-zieke volken onderling de overblijfselen hebben verdeeld: toon ons uwen tempel, toon ons uwe tent en het teeken uwer eenheid!» Dit intusschen zeiden wij aan Italië, zonder ons te herinneren of ons rekenschap te geven van de eeuwen lang gedragen banden, welke hunne armen verlamd en bijna het gevoel van eigen waarde en eigen wil uitgedoofd hadden. »De waarheid is, dat de drie laatste verlopen maanden de eenige geweest zijn van de latere geschiedenis, waarin Italië zich vrij heeft kunnen bewegen, en de gelegenheid gehad heeft, zich zelve toe te behooren, en het maakt daarvan gebruik met een geest van waardigheid, welke men te spoedig geneigd is te miskennen. Eene der redenen, waarom de Italië noodwendig vijandige mogendheden niet eerder tusschen beiden zijn gekomen, was ongetwijfeld de hoop, dat het de onverwachte vrijheid niet zou kunnen verdragen, zonder er misbruik van te maken, en dat het de onderdrukking door regeringeloosheid zou doen volgen. Men moet het tot eer der Italiaansche bevolkingen erkennen, die hoop is teleurgesteld geworden. Hetgeen wij hier zeggen, kan niet verzwakt worden door een op zich zelve staande, eene exceptionele, eene voor de Italiaansche zaak te zichtbaar nadeelige misdaad, dan dat men haar daarvoor verantwoordelijk zou kunnen stellen. Na, zoowel als vóór den oorlog, hebben de Italianen eene gedragslijn gevolgd, welke bewijst, dat zij, door al de wisselvalligheden hunner geschiedenis heen, eene wezenlijk politieke natie zijn gebleven. Eene der redenen, waarom wij bepaald aan den oorlog geloofden, toen dit nog met velen het geval niet was, bestond juist in de bedaardheid, welke de Italianen in acht namen, te midden van al de opwekkingen, welke hen omringden: zij wachten hun tijd af, en die is gekomen. Nu, na den oorlog, gaan zij op hunnen weg voort, zonder drift en zonder wanorde, omdat zij gevoelen, dat elk uiterste rampzalig voor hen, en dat hunne zaak verloren zou wezen, indien zij onrust in Europa veroorzaakten, in plaats van het alleen moeilijkheid aan te doen.

Na vervolgens te hebben uiteengezet, dat geene eenheid in enkele dagen is te verkrijgen, en dat de Italianen toonen een praktieschen geest te hebben, zegt het *J. des D.*:

»Zij toonen dat met de administrative maatregelen,

door hunne voorloopige besturen genomen. Zij hebben het gezond verstand, zich geene theoretische konstitutie te geven, en geene verklaringen van de regten van den mensch af te kondigen: zij geven zich eenvoudig politie wetten, zij bereiden die eenheid en die vereeniging voor (welke vroeger of later zullen tot stand komen), door gelijke burgerlijke en strafwetten, door de afschaffing der tollinen, door de aansluiting der spoorwegen. In het belang van Italië wenschen wij dus geenszins, een voorloopigen staat zoo spoedig te zien ophouden, waarin praktische hervormingen worden vervuld, en dagelijks meer en meer de kracht van *faits accomplis* er'angen. Hoe meer er zal gedaan zijn, hoe minder het mogelijk zal wezen, dit ongedaan te maken; wat er ook gebeure, er zal altijd iets van overblijven, en elke dag, welke voorbijgaat, zal, in stede van verloren, een dag gewonnen zijn.»

— 11 Okt. Rente op tijd 5 pCt. 69.55; Fr.-Oost Spw. 550.—; Sp. 1½ pCt. 54½, 5 pCt. 45¼.

ADV ERE E N T E E N

Bevallen van een **ZOON**, A. PROPER, geliefde Echtgenoot van

Utrecht, N. H. NEELMEIJER.
8 October 1859.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapene **DOCHTER**, M. H. VAN ZUTPHEN, geliefde Echtgenoot van

Utrecht, 11 Oct. 1859. P. A. BERGMAN.

Algemeene kennisgeving.

AANBESTEDING.

Het Kerkbestuur der Hervormde gemeente te Zegveld is voornemens, om, op Dingsdag 18 October 1859, des voormiddags ten 11 ure, in het Gemeentehuis aldaar aan te besteden: **Het Bouwen van een Hulpkerk** voor genoemde Gemeente, waarvan de bestekken ter lezing zullen liggen te Utrecht in den *Bak*, te Woerden in de *Stads Herberg* en in het Gemeentehuis voornoemd.

ADVERTEREN

IN DEN

NIEUWEN UTRECHTSCHEN ALMANAK.

De eerste proeve tot adverteren in den Nieuwen Utrechtschen Almanak van voorleden jaar mogen wij als welgelukt beschouwen. De daarin voorkomende rubriek Advertentiën werd door meerderen gezocht, dan men verwachtte, waarom dan ook alle Advertentiën niet zijn kunnen opgenomen worden. Indien men ook in aanmerking neemt, dat 15000 à 20000 van deze Almanakken in de Provincie worden verspreid, en dat die Jaarboekjes telkens in de hand worden genomen, dan is het zeker niet te verwonderen, dat belangstellenden gretig van ons voorstel tot opname hebben gebruik gemaakt. Om de onkosten van het drukken en papier te dekken hebben de Uitgevers besloten een vasten prijs voor die Advertentiën te bepalen van **25 cents per gewone regel**, groote regels naar gelang van de plaatsruimte die ze innemen. Zij verzoeken de belanghebbenden zich thans ten spoedigste ten hunnen kantore aan te melden, daar de Almanak zoo goed als gereed ligt, en dus het blad met Advertentiën spoedig moet worden afgedrukt.

Adres *Korte Nieuwstraat*.

L. E. BOSCH EN ZOON.

Bij H. DE HOOCH te Amsterdam is van de pers gekomen:

DE RUSTDAG EN DE WERKENDE STAND.

EENE GETUIGENIS VOOR EENE WAARDIGE VIERING VAN DEN ZONDAG

DOOR **HANDWERKSLIEDEN.**
f —, 40.

DE OPWEKKING IN IERLAND

DOOR **NAPOLEON ROUSSEL.**
EEN OOGGETUIGE, f —, 50.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY. Verbazende genezing van gal en leverziekte. De heer B...., te Leeuwarden, was sedert drie jaren lijdende aan zware hoofdpijnen, bedorvene maag, leverziekte en zwakke zenuwen; hij raadpleegde onderscheidene bekwaame geneesheeren, doch zijne ongesteldheid nam telkens toe. Eindelijk ziende dat de aangewende middelen ailen vruchteloos waren, begon hij gebruik te maken van de pillen van *Holloway*, en na dezelven gedurende weinig weken tijds genomen te hebben, werd hij volmaakt hersteld, en heeft sedert geen den minsten aanval van ziekte meer gevoeld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0,80, f 1,35, f 3,00, f 6,75, f 13,50, f 20,50. Potjes Zalf à f 0,80, f 1,85, f 3,00, f 13,85, f 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofd-dépôtouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. *HOLLOWAY*-etablisement.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenbure.)

Okt.	Uren.	Wind- rigt.	kr.	Barom. bij 0°.	Ther. F.	Afwijk. d.Temp.	Voch- tigh.	Gen. regen.	Opmerkingen.
			N. a.						
11	2	z.	5.5	751.00	60.8	+ 4.7	0.0	1.5	Zw. bewolkt.
10		z	1.0	53.59	54.5	+ 5.2	0.94	0.	Bewolkt.
12		zo.	0.0	55.7	53.2	- 3.2	0.94	0.	Idem.

De Notaris VAN GEIJTENBEEK, te Harmelen, zal op Dingsdag 18 Oct. 1859, voorm. 10 ure, op den Huize *Noordborch*, verkoopen:

Enige nette en goed geconserveerde **Meublaire en verdere roerende Goederen**, als: Mahonibouten Canapé, dito groote Boekenkast, Secrétaire, Tafels, Stoelen met trypen en andere zittingen, groote Kleerkast, Spiegels met vergulde en andere lijsten, Pendules, Modérateur-lampen, Bed met toebehooren, Smirna's en andere Tapijten, Karpetten, Porcelein, Glas- en Aardewerk, waaronder een Engelsch-aard Tafel-servies met roode randen, bestaande uit p. m. 200 stuks; Koper, Tin, Blik en IJzerwerk.

Breeder bij billetten.

Leçons particulières de **FRANÇAIS** et **d'ITALIEN**, initiale W. chez le libraire J. DE KRUIJFF.

Belanghebbenden, die verlangen gebruik te maken van den **nieuwen Schrijfcursus**, ter verbetering van een slechte schrijfhand, te openen op den 24. October e. k., gelieven zich vóór dien tijd aan te melden bij **J. E. RICHTER**.

Utrecht, Onderwijzer in het Luth. Weeshuis, bij den Dom.
12 Oct. 1859.

Wordt gevraagd, binnen Utrecht, tegen goed loon, een bekwaame **KEUKEN- en WERKMEID**. Brieven franco letter Z. bij de Boekhandelen **MANSSSEN** en **BLOM** (Kromme Nieuwe Gracht.)

Een knappe **LOOPJONGEN** kan dadelijk geplaatst worden, bij den Boekhandelaar **A. VAN DORSTEN Jr.** in de Lijnmarkt.

R. WEEMHOFF vertrekt op *Middeburg* en *Zeeland*, Zaterdag van de Kade bij de Weerd Barrière.

J. VAN OUWERKERKEN vertrekt op 's Bosch van dezelfde Kade.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 11 Oktober 1859.				
NEDERLAND.				
Werkel. Schuld	2½ pCt.	64½	64½	64½
dito dito	3	77½	77½	77½
dito dito	4	97¼	97¼	97¼
Oost-Indische Leening 4		97		
Aand. Rijn-Spoorweg. 4½		101½		
SPANJE.				
Obligatiën	1¼ pCt.	33½	33½	33½
Obligatiën	3	45½	45½	45½
Binnenl. Schuld	3	42½	43	42½
Amortisable		11½	11½	
Bewijzen Koepons		4½		
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	44½	44½	44½
dito 1856/59	3	43½	43½	
RUSLAND.				
Oblig. bij <i>Hope en Co.</i> 5		104½		
Obligat. 1828 & 1829. 5		102		
Certifikat. 1831 & 1833 5		86		
Certifikaten 1840	4	82½	82½	
dito 5e Serie	5	91½	91½	
dito 1855 6e Serie	5	100½	100½	100½
dito Adm. te Londen 4½		95½		
dito dito	3	64½	64½	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		157½	157½	
PRUISSEN.				
Obligatiën	5	101½		
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek	5 pCt.	54½	55½	54½
Oblig. Rente Am.	5	74½	75	
dito dito Nat. 1854	5	59½	60½	59½
dito dito	2½	29½	29½	29½
BRAZILIE.				
Geldl. 1839, f 100	5 pCt.	99½		
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855	1	15½	15½	
Venez. Oblig.	3	26½		
Grenada, Oblig.	3¼	15½	15½	
Mexiko, Obl.	3	20½	21½	21½
N.-Am. Illin. Obl. C. B. 7		81½		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHÉ COURANT VAN

WOENSDAG 12 Oktober 1859, No. 243.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 6 Oktober.

Voorzitter Mr. N. P. J. Kien.

Tegenwoordig zijn 25 leden; afwezig met kennisgeving van verhindering, de heer Schuller, wegens ongesteldheid, en de heer de Graaf; zonder kennisgeving: de HH. van Veersen en Bosch.

Wordt ter tafel gebracht:

eene voordragt tot wijziging van het raadsbesluit van 20 Jan. 1859 betreffende de regeling van het getal en de bezoldiging der onderwijzers aan de openbare scholen voor lager onderwijs.

eene voordragt tot verhooging van het traktement der hulponderwijzers G. B. v. d. Berg en J. W. Weevers, — alsvooren;

een ontwerp-raadsbesluit tot afschrijving van eenige personen aangeslagen op het suppl. kohier der plaatselijke dir. bel., — alsvooren.

Is ingekomen de begrooting der gezondheidskomm. over 1860, — ter sekretarie, ten einde bij de behandelings der stedel. begrooting er op te attenderen.

Wordt ter tafel gebracht eene voordragt tot wijziging van het bij de verordening van 13 Jan. 1859 bepaald traktement voor den hoofdkommies bij de plaatselijke belastingen, — ter sekretarie.

Wordt bij monde van den heer v. Doorn verslag uitgebragt door de komm. in wier handen is gesteld de begrooting over 1860, welke komm. eenige wijzigingen voorstelt, waardoor zoowel de inkomsten als de uitgaven met f 2150 verminderd worden, adviseerende zij alsdan de begrooting, zoo voor inkomsten als uitgaven, op f 488,800 vast te stellen, — ter sekretarie.

Wordt besloten konform de voordragt omtrent een rekwest van den heer N. de Graaf om de regten der erfgenamen van A. L. de Koff op zekere perceelen stads-eigendom te verkoopen.

Wordt alsnu bij monde van den heer de Muralt verslag uitgebragt voor de commissie voor de zaak der spoorwegen, welke komm. adviseert, B. en W. uit te noodigen, om een ontwerp-adres ter tafel te brengen, waarbij zich de raad onder referte aan het in Okt. des vorigen jaars ingezonden adres en met te kennisgeving der adhaesie aan de adressen van den Amsterdamschen gemeenteraad en het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorwegkomitee tot de 2e Kamer der Staten-generaal zal wenden.

De Voorz. zegt, dat door B. en W., uitgaande van de veronderstelling, dat de raad zich met dit advies zou vereenigen, in deze belangrijke zaak reeds een ontwerp-adres is opgemaakt. Spr. stelt dus ten eerste voor, dat de raad verklare, zich met het advies der komm. te vereenigen.

Dit zonder omvraag geschied zijnde wordt het volgende ontwerp-adres ter tafel gebracht.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Geeft met verschuldigten eerbied te kennen de gemeenteraad der stad Utrecht, dat hij, ofschoon reeds eenmaal zijne denkbeelden aan Uwe vergadering blootgelegd hebbende, betreffende de voor ons land aan te nemen spoorweglijn tot verbinding der Noordelijke met de Zuidelijke gewesten, thans, nu wederom een ontwerp aan Uwe overweging aangeboden is, waarbij de Regering bij hare vroegere zienwijze blijft volharden, nogmaals met den meesten nadruk zijne stem daartegen meent te mogen verheffen.

De raad zal daarbij niet treden in eene herhaling van de gronden, opgegeven in zijn adres van 26 Oktober 1858, en acht het in het algemeen overbodig om van zijne zijde te betoogen wat reeds vroeger en nu wederom elders, met name in de hoofdstad des rijks, zoo door den gemeenteraad aldaar als door het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorwegkomitee met zooveel kracht is aangevoerd.

De raad van Utrecht, zoowel met het oog op de belangen dezer gemeente als met terugblik op het

algemeene belang des lands, moet zijn diep leedwezen er over betuigen, dat 's Konings Ministers, niettegenstaande zij, naar het oordeel van den raad, thans geacht mogen worden beter ingelicht te zijn, echter met eene onbegrijpelijke en kwalijk te verdedigen volharding blijven hangen aan een dusgenaamd stelsel van spoorwegen, dat, naar de openbare meening en volgens het oordeel van geachte deskundigen, bij het gebruik niet die vruchten zal opleveren die men zich in het algemeen belang daarvan voorstelt, en dat reeds bij de uitvoering aan den lande meer opofferingen zal kosten dan noodig zijn te achten.

De raad zoude meenen aan zijne roeping te kort te doen, wanneer ook hij niet tot u kwam, om u op eene ernstige wijze te verzoeken, om toch niet door de aanneming van de voorstellen der regering mede te werken tot eene algeheele miskenning van het algemeen belang, dat in zulk een naauw verband staat met den bloei van den handel, onafscheidelijk vereenigd met de belangen der hoofdstad, wier handelsoperatiën zooveel welvaart en rijkdom over het geheele vaderland kunnen verspreiden.

De raad vertrouwt in deze op een onpartijdig en verlicht oordeel Uwer vergadering; hij koestert de hoop, dat de Kamer zich niet door de vrees zal laten leiden, dat, wanneer ook dit ontwerp mogt afgestemd worden, de zaak der spoorwegen op nieuw eene te groote vertraging zoude ondervinden. Integendeel, wanneer men zal zien dat het der Kamer ernst is, om een goed spoorwegstelsel aan ons vaderland te helpen geven, dan meent de raad, dat het algemeen vertrouwen zal terugkeeren en houdt er zich van overtuigd, dat dan ook wel de noodige soliede aanbiedingen zullen worden gedaan, om zoodanig stelsel tot stand te kunnen brengen.

De raad van Utrecht verzoekt u dus eerbiedig, om geene goedkeuring te verleenen aan zoodanige voorstellen der regering, waarbij tot verbinding van spoorweglijnen met het zuiden, de rigting door het midden des lands, en dus over Utrecht, niet zoude worden aangenomen.

't Welk doende, enz.

Niemand over de algemeene strekking het woord verlangende, vraagt de voorz. of op de bijzondere zinsneden ook aanmerkingen zijn.

De heer v. Boetselaer heeft met genoegen gezien, dat, uit het voorgeleggen hebbend koncept reeds een woord is teruggenomen, waartegen hij bedenking had. Hij stelt voor nog weg te laten de woorden de ministers betreffende «met eene onbegrijpelijke en kwalijk te verdedigen volharding».

Den heer v. Nooten komt het voor, dat wel eenigzins meer het belang van Utrecht als zoodanig bij de rigting der spoorwegen behoort in aanmerking genomen te worden. Beschouwt men de strekking van het adres over het geheel, dan is het toch wel alsof het meer is een rekwest in het belang der hoofdstad en in het algemeen belang, en daartoe is de raad niet geroepen.

De Voorz. merkt aan, dat de algemeene beschouwingen zijn gesloten.

Den heer v. Nooten komt het met het oog op den aanhef der 3. zinsnede eenigzins onzeker voor, of de raad wel bevoegd is zoodanig adres in te dienen. Spr. stelt daarom voor, achter het woord «aangevoerd» te lezen: Het belang van de gemeente Utrecht, in deze aangelegenheid met dat der hoofdstad en geheel Nederland verbonden, brengt mede, dat bij het vaststellen der rigting van een stelsel van spoorwegen, ter bevordering van het verkeer tusschen de onderscheidene deelen des Rijks, deze gemeente eene direkte gemeenschap verkrijgt met het Noorden en Zuiden des lands, in welks midden zij gelegen door hare natuurlijke ligging als van zelve wordt aangewezen, als het groote vereenigingspunt, waarop alle lijnen van een goed ingerigt spoorwegnet voor Nederland moeten zamenloopen. De Regering daarentegen, dit eenvoudig stelsel voorbij ziende, draagt kostbare omwegen voor, waarbij Utrecht als vereenigingspunt dier wegen, voor den bloei en de welvaart dezer gemeente zoo wenschelijk, niet slechts wordt uitgesloten, maar waar-

door ook de thans tusschen deze en onderscheidene aanzienlijke plaatsen des Rijks bestaande middelen van verkeer zullen verkwijnen, en zoowel aan Utrecht als aan de andere deelen des Rijks in de uitgesloten rigting gelegen, ten bate van andere begunstigde gemeenten een aanzienlijk nadeel zal worden toegebracht. De raad van Utrecht, zoowel met het oog op de belangen dezer gemeente als met terugblik op de algemeene belangen des lands, moet zijn diep leedwezen er over betuigen enz.

De heer v. Lier kan zich met dit amendement zeer goed vereenigen en dit is zoo waar, dat hij van de aanneming van hetzelfde, zijne goedkeuring van het ontwerp afhankelijk zal stellen, daar toch de strekking van het adres, zooals blijkt uit menige zinsneden daarin voorkomende, bezwaarlijk met de bepalingen der artt. 144 Gwt. en 120 der Gem. wet is overeen te brengen. Het is toch alleen het lokaal belang, dat aan gemeentebesturen de bevoegdheid geeft, zich tot hogere besturen te wenden.

De heer Pabst deelt niet het gevoelen der beide laatste Spr. Het komt hem voor, dat de steller van het rekwest wel deed, zich volstrekt niet uit te laten over de redenen, waarom het stelsel dat wordt voorgestaan beter is dan dat des ministers, maar te verwijzen tot anderen bescheiden, waarin die redenen volledig zijn ontwikkeld. De heer v. Nooten stipt in zijn amendement een paar argumenten aan, die door de Regering in de memorie van beantwoording van het voorloopig verslag der rapporteurs over het ontwerp van wet tot bekrachtiging van de concessie tot aanleg van de Zuider-spoorwegen. (Bijl. Staats-Courant pag. 1289) zijn geresuteerd op eene wijze, die Spr. wel gelooft dat zeer goed zou kunnen worden wederlegd, maar zeker niet met eene enkele zinsnede worden weggecijferd. — De heer v. Lier zegt, dat de raad zich alleen tot een hooger bestuur mag wenden als het een lokaal belang geldt. Spr. beweert, dat de Spoorweg-kwestie eene Nederlandsche zaak is, waarin Utrecht, als deel van het Vaderland, zeer is betrokken. Spr. houdt daarom vol, dat de raad eene andere rigting kan verlangen, zonder op den voorgrond te zetten, dat het een speciaal belang van Utrecht is. De raad mag bij de Regering sterk aandringen, dat het 't verlangde stelsel in het belang van geheel Nederland volgt, en het maar toevallig is, dat Utrecht er voordeel bij hebben zal. Men staat dan geen speciaal belang voor, maar het voordeel des lands, in eene zaak die Utrecht naauw betreft. Spr. zou gaarne zien, dat met eenstemmigheid het adres werd aangenomen.

De Voorz. zegt, dat die eenstemmigheid reeds bestaat, omdat de raad eenstemmig het besluit tot het indienen van een adres heeft aangenomen.

De heer v. Nooten, erkent dat de zaak eene Nederlandsche zaak is, en het belang van het vaderland geldt, maar dat is het geval met ieder ontwerp, dat aan de Staten-Generaal door de regering wordt voorgedragen; en wanneer de uitlegging van den heer Pabst opgaat, zullen alle gemeentebesturen zich in zaken van algemeen belang mogen mengen. Dat is niet het stelsel der grondwet en gemeentewet. De gemeentebesturen mogen hunne belangen voorstaan, en nu is het wel waar, dat de belangen van Utrecht hier zamentreffen met die des lands, maar zeker is het aan de andere zijde ook waar, dat als Utrecht zijn wensch vervuld ziet, het in bloei en welvaart zal toenemen, daarom heeft Spr. dat op den voorgrond gesteld en gewezen op de omstandigheid, dat als de rigting gevolgd wordt door de regering voorgesteld, vele middelen van verkeer voor Utrecht zullen verkwijnen.

De heer v. Lier zegt, dat uit de discussiën in de Tweede Kamer, over art. 120 der Gem. wet gevoerd blijkt, dat zijne opvatting juist is. De heer v. Nooten merkt terecht aan, dat indien het belang, in art. 144 Gwt. en 120 Gem. wet bedoeld, moet worden opgevat in den zin als de heer Pabst verlangt, de gemeentebesturen zich alsdan eenen invloed zouden aanmatigen ten aanzien der beraadslagingen en besluiten van de vergadering, aan welke zij adressen rigten, hetwelk voorzeker even ongrondwettig als onwettig zou zijn. Het belang voor Utrecht bestaat, en daarom mag

de raad zich ook met de zaak bemoeijen, maar dan moet ook het adres niet verder gaan dan het lokaal belang. Bij *Boissevain* leest Spr. in de aantekeningen op art. 120 Gem. wet, dat de gemeentebesturen zich tot hoogere besturen mogen wenden ook over zaken niet bepaaldelijk tot hun werkkring behorende, maar dan ook uitsluitend in het plaatselijk belang.

De *Voorz.* gelooft, dat er geen kwestie van kan zijn, of het belang van Utrecht wordt in het adres behartigd, maar ziet niet in dat men er niet op mag wijzen, dat het belang van Utrecht met het algemeen belang strookt, daar het toch hier hand aan hand gaat. Spr. wil wel zeggen, dat het niet gemakkelijk is, het voorgesteld amendement dadelijk juist te beoordeelen, maar de 1e zinsnede ontmoet bij hem geen bijzondere bedenking. Het 2e. punt echter wel, dat nl. bestaande middelen van vervoer zouden kunnen worden benadeeld; dat argument zou ook door andere plaatsen kunnen worden aangevoerd, wierd de hier verlangde rigting gevolgd.

De heer *Karsten* zegt met de door den heer *van Boetselaer* gemaakte bedenkingen in te stemmen. Er komen in het adres uitdrukkingen voor, die naar zijn oordeel te sterk zijn. Behalve de door den heer *v. B.* reeds aangehaalde woorden, stuitte hij ook op de uitdrukking in de volgende zinsnede voorkomende: „algeheele miskenning van het algemeen belang.” Aan het woord *miskenning* wordt de beteekenis gehecht van opzettelijke veronachtzaming of verkorting van iemands regten, belangen, enz.; dit kan hier de bedoeling niet zijn. Spr. wenschte dus, dat door de commissie van redactie zoodanige uitdrukkingen, die eenigzins aanstootelijk konden schijnen, werden gewijzigd of weggelaten.

De *Voorz.* zegt, dat in het eerste reeds voorzien zou worden door het amendement van den heer *van Boetselaer*, terwijl wanneer de vorige Spr. voor het tweede eene andere uitdrukking verlangt, de weg openstaat om een amendement voor te stellen.

De heer *de Muralt* gelooft, dat de verg. zich vereenigd heeft met het advies der commissie strekkende, dat B. en W. onder referentie aan het vroeger adres van Oktober 1858 en met te kennegeving van 's raads adhesie aan de 2 Amsterdamsche adressen, bij de Tweede Kamer de daarin genote meeningen zonder in details te treden zouden ondersteunen. Spr. gelooft nu, dat B. en W. die details te regt ook vermeden hebben; Spr. kan zich wel vereenigen met hetgeen de heer *van Nooten* heeft gezegd, maar vraagt of het wel goed is in zulke details te treden, want dan zou men ook verder moeten gaan, anders zou men of te veel of te weinig zeggen. Spr. vereenigt zich ook met hetgeen de heer *van Nooten* in de tweede zinsnede van zijn amendement beweert, maar geeft den voorsteller toch in overweging die weg te laten, om de redenen door den Voorz. reeds aangevoerd.

De heer *de Jong* kan zich over het algemeen met het amendement van den heer *van Nooten* vereenigen; hij gevoelt echter het gewigt der aanmerking van den voorzitter tegen de tweede zinsnede van het amendement; hij geeft in overweging om het tweede lid daarvan weg te laten.

De heer *v. Nooten* verklaart zich daartoe bereid.

Het amendement van den heer *v. Nooten* wordt alsnu met 20 stemmen tegen die der HH. *Pabst*, *Ram*, *Metelerkamp*, *Bake* en *Kol* aangenomen en dat van den heer *v. Boetselaer* verworpen met 13 stemmen tegen die der HH. *Karsten*, *v. Geuns*, *v. Lier*, *v. Doorn*, *v. Boetselaer*, *v. Cleeff*, *v. Stirum*, *v. Nooten*, *Boer*, *Metelerkamp*, *Jongeneel* en den Voorz.

Het geheele ontwerp wordt hierop zonder omvraag aangenomen.

De *Voorz.* geeft in overweging zich betreffende deze zaak ook bij adres tot den Koning te wenden. Daar dit denkbeeld eerst heden bij B. en W. is opgekomen, en de zaak spoed vereischt, stelt hij voor, nog gedurende deze verg. tot het opmaken van een ontwerp over te gaan.

Dit met algemeene stemmen goedgekeurd zijnde, wordt de verg. geschorst en verwijderden zich het dagelijksch bestuur en de leden der spoorwegkomm. tot het ontwerpen van een adres.

De vergadering hervat zijnde wordt het volgende ontwerp ingebracht:

Aan den Koning.

Sire!

Met den meesten eerbied nadert de gemeenteraad van Utrecht Uwen troon, om Uwer Majesteit het diep leedwezen te betuigen, dat ook hier de gemoeienden vervuld heeft bij de kennisneming van het wetsontwerp, betreffende den aanleg van Spoorwegen, hetwelk bij de Tweede Kamer der Staten generaal in behandeling is.

De raad zoude meenen aan zijne roeping te kort te doen, Sire! wanneer ook hij niet op de meest nadrukkelijke wijze zijne stem verheft tegen dit ontwerp, waarbij naar zijne innige overtuiging de belangen dezer stad geheel worden voorbij gezien en het algemeen belang niet minder dan dat van de hoofdstad des Rijks, zoo naauw met den bloei des Vaderlands verbonden, wordt miskend. Naar het oordeel van den raad, is juist Utrecht in het midden des lands zoo uitnemend gelegen tot eene verbinding der gewesten onderling en tot bevordering van het binnenlandsch verkeer.

Met becommerring ziet de raad alzoo den uitslag van de beraadslagingen der Staten-Generaal over deze gewigtige aangelegenheid te gemoet. Hij mag niet ontveinzen, dat hij bezorgd is, dat die vergadering zich door de vrees zal laten leiden, dat wanneer het tegenwoordige ontwerp mogt worden afgestemd, de zoo begeerde aanleg van Spoorwegen eene te groote vertraging zoude ondervinden. Verre van daar, verwacht de raad, dat, wanneer werkelijk een ander spoorwegstelsel mogt worden voorgedragen, het algemeen vertrouwen zoude terugkeeren en spoedig voldoende aanbiedingen zouden worden gedaan, om zoodanig stelsel tot stand te doen komen.

De gemeente-raad van Utrecht, Sire! heeft daarom gemeend zich tot Uwe Majesteit te mogen wenden met het eerbiedig verzoek, dat het Uwe Majesteit moge behagen, om bij de vaststelling van een stelsel van Spoorwegen, die voor een groot gedeelte uit 's Rijks schatkist zullen worden bekostigd, — door wijziging voor zooveel noodig van de tegenwoordige voordragt, ook de belangen van Utrecht in deze zoo naauw met het algemeen belang verbonden, in het oog te willen houden.

Utrecht, 6 Oktober 1859. 't Welk doende, enz.

Zonder hoofdelijke omvraag wordt dit adres goedgekeurd.

De heer *Schuurman* zegt het dagelijksch bestuur dank voor de zorg in deze aan het belang der stad gewijd.

Bij akklamatie vereenigt zich de verg. met deze dankbetuiging.

De *Voorz.* zegt, dat het een der gewigtigste aangelegenheden geldt en het B. en W. aangenaam is, de verzekering te ontvangen van den bijval van den raad. Spr. gelooft, dat het belang van Utrecht zeer zou kunnen lijden, en dat men zoo lang er nog tijd is moet trachten dat belang te bevorderen.

Door den heer *Pabst* wordt alsnu verslag uitgebracht namens de komm. benoemd naar aanleiding van het rapport der gezondheidskomm. tot onderzoek van den toestand der zoogenaamde keukentjes van *Korveze*, welk rapport eindigt met het advies, genoemde percelen te verklaren schadelijk voor de gezondheid, voor de bewoning ongeschikt, en niet vatbaar voor verbetering, en te bevelen, dat zij binnen vier weken nadat dit besluit aan den eigenaar is kenbaar gemaakt moeten ontruimd zijn.

De *Voorz.* zegt, dat de komm. van haar advies mededeeling gedaan had aan B. en W. en dezen daarom eene voordragt in dien zin inbrengen, welke hij, om den bijzonder ongezonden toestand dier percelen, voorstelt dadelijk te behandelen.

De heer *de Muralt* heeft met veel genoegen het verslag gehoord. Het is voor de eerste maal, dat gevolg wordt gegeven aan de zeer belangrijke verordening op dit punt, en men is der komm. dank verschuldigd, dat zij zonder eenig antecedent er in is mogen slagen, in alle opzichten de verordening toe te passen gelijk zij door Spr., die deel heeft genomen aan het ontwerpen, werd begrepen. Hij adviseert, zich reeds in deze vergadering te vereenigen met het voorstel der commissie; in andere gevallen zou hij er niet zoo dadelijk toe overgaan, en verlangen, dat de stukken alvorens ter visie wierden gelegd. De hoofdrede, waarom hij dit nu niet verlangt, is, dat de belanghebbende, de eigenaar der gebouwen, in alle opzichten zelf erkent, dat de gebouwen voor de bewoning ongeschikt zijn, en men dus geen verzet van zijne zijde tegen de uitspraak der commissie te vreezen heeft. Spr. geeft echter in overweging, of het niet noodzakelijk is ook den bewoners kennis van het besluit te geven.

De heer *Pabst* is van oordeel, dat de kennisgeving aan de bewoners niet behoeft te geschieden, omdat het raadsbesluit openbaar moet worden gemaakt. Ofschoon het eenigzins kostbaarder wordt zoo verklaard hij echter, na zich met de commissie verstaan te hebben, dat zij de bekendmaking aan de bewoners doelmatig acht. Spr. neemt deze gelegenheid waar, om in het openbaar te zeggen dat de taak der commissie zeer gemakkelijk is gemaakt door de medewerking van den heer *W. Korveze*, die, door de ondertekening van het proces-verbaal van de zitting der commissie, heeft verklaard dat ook hij den ongezonden toestand der keukens erkende, welke door de gezondheids-commissie en zoo vele andere deskundige mannen sedert jaren als schadelijk waren opgegeven. En daar de heer *Korveze* tevens heeft verklaard, dat hij die woningen wilde inkorten, door ze gedeeltelijk af te breken en niet weder op te bouwen, om zoo geheel te voldoen aan het verlangen van de gezondheids-commissie, mits hij de kosten daarvan niet behoefde te dragen, zoo brengt de commissie dit punt bij het bestuur over, in vaste overtuiging dat het van dat voorstel, om vrijwillig af te breken, waartoe de verordening geen regt geeft, gebruik zal maken.

De *Voorz.* merkt aan dat de laatste al. van art. 8 bepaalt, dat de termijn begint te loopen van de kennisgeving aan den eigenaar en den bewoner.

Zonder omvraag alsnu konform de voordragt besloten zijnde gaat de Verg. uiteen.